

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE** for teachers

*Cláir Foghlama Leibhéal
a Dó (CFL2nna) agus
Oideachas
Ionchuisitheach do
Mhatamaitic na Sraithe
Sóisearaí*

Leabhrán Acmhainní

FGL féinstiúrtha maidir le hIonchuisiú agus Cláir Foghlama Leibhéal 2

Fáilte chuig an FGL féinstiúrtha seo ar Chláir Foghlama Leibhéal 2 (CFL2nna) agus oideachas ionchuisitheach i Matamaitic na Sraithe Sóisearaí. Tá ceithre chuid ag an acmhainn seo. Sa chéad chuid tugtar deis duit machnamh a dhéanamh ar roinnt cleachtais ionchuisitheacha a d'úsáid tú chun an curaclam a dhéanamh níos inrochtana do scoláirí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu agus chun foghlaim faoi struchtúr agus faoi ghnéithe CFL2nna. Breathnaítear i roinn 2 ar roinnt de na ceisteanna coitianta a chuirtear maidir le CFL2nna trí thráth na gceist idirghníomhach. Tugann roinn a trí deis scrúdú a dhéanamh ar aonad foghlama atá deartha le haghaidh cur chuige ionchuisitheach maidir le torthaí foghlama a cheangal ó ATFanna Leibhéal 2 agus ó Shonraíocht Mhatamaiticiúil Leibhéal 3, agus chun tasc staitisticí a iniúchadh atá ag teacht leis an bpríomhfhoghlaim, measúnú leanúnach agus fianaise ar fhoghlaim leagtha amach san aonad. I roinn a ceathair tugtar isteach na prionsabail maidir le Dearadh Uilíoch um Fhoghlaim (UDL) agus tá tuilleadh acmhainní ar UDL mionsonraithe.

Taithí ar Ionchuisiú Scoláirí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu

Aonad Foghlama: Giniúint agus Anailís Sonraí

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

JuniorCYCLE
for teachers

Tabhair faoi deara gur dearadh an t-aonad samplach foghlama seo ar mhaithe le forbairt ghairmiúil múinteoirí. Is féidir an t-aonad seo a úsáid le haghaidh breithniú aonair agus / nó plé roinne.

Coincheap:

Giniúint agus Anailís Sonraí

Agus sonraí barántúla in úsáid agat, fiosraigh foinsí agus feidhmchláir fhéideartha sonraí, achoimrí samplála, léirithe agus staitistiúla chun cur síos a dhéanamh ar shonraí, sonraí a chur i gcomparáid agus iad a idirghaolú, nuair is infheidhme. Déanfar tagairt don Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil ar fud an aonaid.

Comhthéacs an Scoláire:

Dearadh an t-aonad seo do rang-ghrúpa sa tsraith shóisearach ar beag an bhaint a bhí acu nó nach raibh aon bhaint acu leis na torthaí foghlama ó shnáithe 1 na Sonraíochta Matamaitice, Staitisticí agus Dóchúlacht. Mar sin féin, bheadh roinnt reamhfoghlama ag scoláirí i dtaca le giniúint agus anailís sonraí ó churaclam na bunscoile.

Torthaí Foghlama (L3):

SD3 (a-h), CT1, U1(e), A2, A6, A13

Torthaí Foghlama (L2):

Uimhearthachta

- 2.39 - Sainaithin cuir chuige bhunúsacha maidir le bailiú sonraí, m.sh. leatháin taifid, córas scóir
- 2.40 – Bailigh réimse sonraí agus ceann de na nithe seo a leanas in úsáid agat: suirbhé, leatháin taifid, córas scóir nó taifid chlosamhairc.
- 2.41 – Léirmhíneadh sonraí bunúsacha dhá chritéar (m.sh. níos mó / níos lú nó aicme amháin seachas aicme eile, níos airde / níos ísle)

Cumarsáid agus Litearthacht

- 1.21 – Bain úsáid as réimse cineálacha éagsúla scríbhneoireachta chun freastal ar chuspóir agus ar lucht féachana

Príomhfhoghlaim:

- Ba cheart go mbeadh an scoláire in ann an gá atá le garmheastachán agus slánú a thomhas go cruinn agus a thuiscint i gcomhthéacs fadhbanna ón bhfíorshaol
- Ba chóir don scoláire foghlaim faoi chéimeanna Fiosrú Staitistiúil (An t-imscrúdú a dhearadh, an athróg spéise a aithint, na sonraí a eagrú agus a bhainistiú, agus achoimrí sonraí a anailísiú agus a léirmhíniú)
- Ba chóir don scoláire a thuiscint go mbeidh tionchar ag na cinntí a dhéanann sé i gcéim phleanála an Timthrialla um Fhiosrú Staitistiúil (m.sh. cad iad na hathróga agus / nó cé mhéad acu atá le tomhas) a mbeidh tionchar acu ar na céimeanna eile den timthriall (m.sh. lochtanna agus mí-úsáidí)
- Ba chóir do scoláirí a thuiscint gur modh cumarsáide i staitisticí é sonraí a léiriú i bhfoirm ghrafach
- Ba cheart go mbeadh scoláirí in ann údar a thabhairt lena rogha athróg agus lena léirithe grafacha. Students should be able to justify their choice of variables and graphical representations
- Ba cheart do scoláirí tosú ar a gcuid scileanna a fhorbairt i ndearadh staitistiúil agus fócas ar leith acu ar cheisteanna a chumadh
- Ba cheart go dtuigfeadh scoláirí an fheidhm atá le tomhais an lárchlaonta agus an raoin

Measúnú Leanúnach

- An féidir le scoláirí a rogha, i gcomhthéacsanna éagsúla, i leith garmheastachán agus slánú deachúil a roghnú agus a chosaint?
- An féidir le scoláirí athróa i gceisteanna staitistiúla a aithint?
- An féidir le scoláirí a oibriú amach cé acu athróa atá spleách agus neamhspleách, agus straitéisí tomhais a aithint?
- An féidir le scoláirí tomhais an lárchlaonta agus an raoin a ríomh go cruinn agus go cuí?

Fianaise ar Fhoghlaim CFL2

- Tarlóidh plé ranga faoi mhodhanna bailithe sonraí ó am go ham le linn an aonaid. Ní mór ceistiú (scríofa / ó bhéal) a úsáid agus a thaifeadadh i bpunann an scoláire mar fhianaise ar fhoghlaim do 2.39
  - Is féidir fianaise don toradh foghlama seo a bhailiú le linn ceachtanna éagsúla.
- Ní mór taifead de na sonraí a bhailítear a choinneáil i bhformáid éigin lena gcur san áireamh i bpunanna na scoláirí mar fhianaise ar fhoghlaim do 2.40
  - Beidh deis ann méid láimhe na scoláirí a thaifeadadh le linn an taisc, Imscrúdú Méid Láimhe.
  - Beidh deis ann na hamanna freagartha a thaifeadadh le linn an taisc, Amanna Freagartha.
- Beidh deiseanna ann le linn an aonaid chun sonraí catagóireacha agus uimhriúla a phlé le linn ceachtanna éagsúla.
  - Bileog Oibre A (Tasc ar Imscrúdú Méid Láimhe) a choinneáil i bpunann an scoláire mar fhianaise ar fhoghlaim do 2.40.
  - Is féidir le scoláirí amanna freagartha a chur i gcomparáid le linn an taisc, Amanna Freagartha. Is féidir taifead den chomparáid a choinneáil i bpunann an scoláire mar fhianaise ar fhoghlaim do 2.40.
- Ba chóir do scoláirí léaráid nó tábla a úsáid chun a gcuid smaointeoireachta a chur in iúl.
- Iarrtar ar scoláirí barrachairt de shonraí bailithe a tharraingt le linn an taisc, Imscrúdú Méid Láimhe. Is gá an bharrachairt seo a choimeád i bpunann an scoláire mar fhianaise ar fhoghlaim do 1.21.

Nóta: D'fhéadfadh níos mó fianaise ar chineálacha éagsúla scríbhneoireachta a bheith ag teastáil le haghaidh ábhair eile ar Leibhéal 3 nó le haghaidh ceachtanna sonracha Leibhéal 2 chun freastal ar riachtanais 1.21

Eispéireas Foghlama

- Tasc ar Imscrúdú Méid na láimhe
- www.cso.ie & <https://censusatschool.ie/about/>
- Amadóir freagartha ([Mata](#) | [Ceardlanna FGL](#) | [Ceardlann FGL 2019/2020](#) | [An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí \(jct.ie\)](#))

Bain úsáid as an spás seo chun do chuid smaointe a thaifeadadh

Méid Láimhe a Imscrúdú

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Giniúint agus Anailís Sonraí

Méid Láimhe a Imscrúdú

An Roinn Oideachais agus Scileanna
 Department of Education and Skills

1

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Nótaí do Mhúinteoir: Sonraí an Taisc

Cuireann an múinteoir an tasc seo i láthair scoláirí agus na sleamhnáin sa chur i láthair seo in úsáid aige.

Beidh roinnt acmhainní ag teastáil ó scoláirí roimh an tasc.

Orthu sin, áirítear iad seo a leanas

- rialóirí
- cóip den phóstaer Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil
- Bíleog Oibre Fianaise ar Fhoghlaim CFL2 do scoláirí atá ag tabhairt faoi CFL2

Tá naisc chuig póstaer An Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil agus chuig an mbíleog oibre ar fáil ar an gcéad sleamhnán eile.

Tabhair faoi deara go mbeadh roinnt réamhfhoghlama ag scoláirí a bhíonn ag plé leis an ngníomhaíocht seo i réimse an tomhais.

2

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Nótaí do Mhúinteoir: Acmhainní Scoláirí Gaolmhara

Phóstaer Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil

[Nasc don Phóstaer Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil](#)

Bíleog Oibre Fianaise ar Fhoghlaim CFL2

[Nasc don Bíleog Oibre Fianaise ar Fhoghlaim CFL2](#)

3

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Intinní Foghlama:

- Táimid ag foghlaim faoin Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil
- Táimid ag foghlaim faoi mheán, airmheán agus mód

Critéir ratha a d'fhéadfadh a bheith ann:

- Is féidir liom mo chuid smaointeoireachta agus oibre a dhóiciméadú agus céimeanna an Timthrialla um Fhiosrú Staitistiúil in úsáid agam
- Is féidir liom na cinntí a dhéanamh le linn an imscrúdaithe a mhíniú

4

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

An bhfuil na lámha den mhéid céanna ag gach duine?

Déan comparáid idir méid do lámhe agus lámh an scoláire in aice leat

5

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Cad iad na tomhais a d'úsáid tú chun méid lámhe a chur i gcomparáid?

Treoir Ghinearálta

6

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

Cén tairbhe a bhainfeadh le méid lámhe daoine a thaifeadh?

Tomhas | Méid lámhe

Suas go 7.5" | An-bheag

Idir 7.5" agus 9" | Beag

Idir 9" agus 9.5" | Meánach

Idir 9.5" agus 9" | Mór

Os cionn 9" | Ollmhór

How to work your glove size out

Measure around the largest part of your hand, passing over your knuckle, whilst making a fist, but exclude the thumb

Glove Size	Small	Medium	Large	X Large
Hand Size (cm)	18 - 21.5	20 - 24	23 - 26.5	29.5 - 29
Hand Size (inches)	7 - 8.5	8 - 9.5	9 - 10.5	10 - 11.5

LADIES GLOVE SIZE GUIDE

167-172mm	SMALL
173-178mm	MEDIUM
179-185mm	WOMEN'S LARGE
186-193mm	LARGE

7

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
 for teachers

An bhfuil próiseas ann ar féidir linn é a úsáid chun an mhéid lámhe mheánach, airmheánach agus mhódach atá ag scoláirí laistigh den ghrúpa ranga a aimsiú?

Smaoinigh ar an méid seo a leanas:

- Conas is féidir linn lámha gach duine a thomhas?
- Conas is féidir linn na sonraí seo a bhailliú?
- Conas is féidir linn comparáid a dhéanamh idir na sonraí a bhaillimid?
- Conas is féidir linn anailís a dhéanamh ar na sonraí a bhaillimid?

Timthriall an Fhiosrúcháin Staidrimh

8

Obairghrúpa

Cén chaoi a ndéanfaidh tú na tomhais?
Cén chaoi a ndéanfaidh tú na sonraí a thairfeadh?

Cad í ceist staitistiúil do ghrúpa?
Cén tomha(i)js a ghlacfaidh tú?

Cad iad na ríomha a dhéanfaidh tú?
Cén chaoi a ndéanfaidh tú na sonraí a léiriú?

An gcabhráíonn mo ríomha agus mo thaispeántas liom an cheist a fhreagairt?
An bhfuil ríomh eile ann a d'fhéadfadh cabhrú liom nó a d'athródh mo fhreagra, b'fhéidir?

Ná déan dearmad na critéir ratha a sheiceáil!

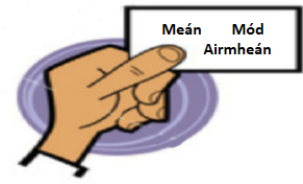
9

*

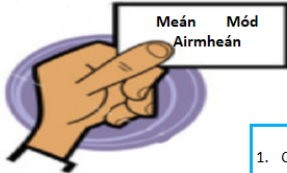
Cad é atá ar eolas agat faoi na focail thíos?

An gcabhráíonn mo ríomha agus mo thaispeántas liom an cheist a fhreagairt?
An bhfuil ríomh eile ann a d'fhéadfadh cabhrú liom nó a d'athródh mo fhreagra, b'fhéidir?

10

*

1. Cad é an mhéid lámhe **mhódach** i do shonraí?
2. Cad é an mhéid lámhe **airmheánach** i do shonraí?
3. Cad é an mhéid lámhe **mheánach** i do shonraí?

11

Intinní Foghlama:

- Táimid ag foghlaim faoin Timthriall um Fhiosrú Staitistiúil
- Táimid ag foghlaim faoi mheán, airmheán agus mód

Critéir ratha a d'fhéadfadh a bheith ann:

- Is féidir liom mo chuid smaointeoireachta agus oibre a dhoiciméadú agus céimeanna an Timthrialla um Fhiosrú Staitistiúil in úsáid agam
- Is féidir liom na cinntí a dhéanaim le linn an imscrúdaithe a mhíniú

12

Caithfidh mé a rá gurb iontach an rang sibh a thug lámh chuidithe dom!

Is cinnte gur sibh a gheobhadh an lámh in uachtar, rinne sibh lámh mhaith den obair sin!

GOODBYE
Wave hand near side of head.

THANK YOU
Flap hand starts with fingertips on chin. Hand moves down and away from signer.

13

Gníomhaíocht Fhéideartha

Scríobh tuarascáil

Agus an t-eolas a fuair tú amach, scríobh tuarascáil don Chuideachta Lámh i Lámhainn (a dhéanann lámhainní do leanaí) ag cur comhairle orthu maidir le méideanna na lámhainní a ba chóir dóibh a mhonarú do pháistí de bhur n-aois. Cuir aon fhaisnéis a d'fhéadfadh a bheith ábhartha san áireamh.

Tabhair breac-chuntas ar an méid seo a leanas:

- Conas a fuair tú na sonraí.
- Pléigh cé chomh hiontaofa is a cheapann tú atá do chuid torthaí.
- Is féidir graif agus táblaí a chur san áireamh..

14

Bain úsáid as an spás seo chun do chuid smaointe a thairfeadh

Treoirínite Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

Soláthraíonn www.cast.org léargas ginearálta ar Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim. Agus tú ag féachaint ar an bhfíseán níor mhiste pointí eolais nó pointí plé a bhreacadh síos.

Ilmhodhanna Rannpháirtíochta

Ilmhodhanna ionadaíochta

Ilmhodhanna Gníomhaíochta agus Léirithe

Treoirlínte Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

Cad é atá ag obair go maith i mo sheomra ranga faoi láthair?

Conas a d'fhéadfainn DUF a chur isteach i mo chleachtas sa seomra ranga?

Conas a d'fhéadfainn DUF a chur isteach i mo chleachtais mheasúnaithe?

Notaf: